

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 372

**Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan
Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası
Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Teklifi (2/4649) ve Dışişleri Komisyonu
Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/4649 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı.....	4
- Genel Gerekçesi.....	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.....	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu.....	6
• Muhalefet Şerhi.....	10
• Teklif Metni.....	11
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....	11
• Anlaşma Metni.....	12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 1088056 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/4649)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması" 10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Anlaşma, iki ülke arasında ticaret hacminin gelişiminde önemli rol oynayan karayolu taşımacılığının yanı sıra karayoluna alternatif, çevreyle dost, verimli ve sürdürülebilir diğer taşıma türlerinin (demiryolu ve denizyolu) geliştirilmesini kolaylaştırıcı ve özellikle kombine taşımacılık imkânlarını teşvik edici hükümler içermektedir.

Çin, Hindistan ve Uzak Doğu'da üretilen malların Orta Asya, Hazar Bölgesi ve Kafkasya üzerinden sürdürülebilir ve çevreyle dost taşımacılık türlerinin entegrasyonuna dayanan kombine taşımacılık imkânlarıyla ülkemize ve Avrupa pazarına ulaştırılması açısından önem arz eden Anlaşmanın, Hazar Denizindeki taşımacılık imkânlarını daha da geliştirerek Kazakistan ve Çin ile olan ticaretimizde alternatif taşımacılık koridorlarının etkinliğine katkı sağlaması beklenmektedir.

Diğer taraftan, Anlaşmanın, iki ülke arasında yapılan taşımacılığın sürdürülebilir ve daha verimli taşıma türlerine kaydırılması amacıyla bu taşımacılık biçimine uygun limanların geliştirilmesine, denizyolu ve demiryolu taşımacılığında konteyner ve swap-body taşımalarının güçlendirilerek uluslararası ticarete konu olan taşımacılık operasyonlarının çeşitlendirilmesine imkân sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Önümüzdeki dönemlerde Avrupa-Kafkasya-Orta Asya ve Uzakdoğu arasında taşımının önemli bir bölümünün Hazar geçişi-Azerbaycan-Gürcistan-Türkiye üzerinden sağlanacağı göz önüne alındığında, bahse konu Anlaşmanın sadece Türkiye ile Kazakistan arasındaki taşımacılığa değil Doğu-Batı koridoru üzerinde Trans-Asya Orta Koridorunun etkinliğinin artırılmasına ve özellikle denizlere kıyısı olmayan Orta Asya ülkelerinin ticaret potansiyelinin bu bölgeye kaydırılmasına da katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-109814

3 Ekim 2022

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No: 2/4649

Karar No: 218

12/12/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4649 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 6/12/2022 tarihinde yaptığı 39’uncu toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 3/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması, 11/10/2022 tarihinde Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/4649 esas numaralı Kanun Teklifi, aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 6/12/2022 tarihli 39’uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Türkiye ve Kazakistan arasında karayolu taşımacılığının yanı sıra diğer alternatif taşıma türlerinin (demiryolu ve denizyolu) geliştirilmesini ve kombine taşımacılık imkânlarının teşvik edilmesini amaçlayan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;¹

Dışişleri Bakan Yardımcısı Sedat Önal tarafından;

Kazakistan’ın, ülkemiz ile dost ülke olduğu ve ilişkilerin Kazak Cumhurbaşkanı Tokayev’in mayıs ayında yaptığı ziyareti sırasında geliştirildiği, bu anlamda stratejik ortaklık seviyesine çıkarıldığı,

Ülke ile yapılan ticaretin 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 58’lik bir artış göstererek 5,3 milyar dolar seviyesine ulaştığı, 2022 yılının ilk on ayında ise ticaret hacminin 7 milyar dolara yükseldiği ve ticaret hacminin içerisinde ciddi oranda enerji ithalatının yer aldığı,

Kazakistan’ın; Rusya, Çin, Batı ve Türk dünyasıyla ilişkilerini dengeli bir şekilde götürüp enerji gelirlerini ekonomik kalkınma yolunda rasyonel bir şekilde kullanmaya çalışan bir ülke konumunda olduğu,

Bu özelliği itibarıyla ülkenin; barışçıl, dengeli ve çok yönlü bir dış politika izlediği ve bu kapsamda Şanghay İş Birliği Örgütü, Bağımsız Devletler Topluluğu, Asya’da İş Birliği ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansının (CICA) önemli üyelerinden bir tanesi olduğu, 13 Ekim’de CICA’nın 6’ncı zirvesine ev sahipliği yaptığı ve öncü rol oynadığı,

Pandemi ve Rusya-Ukrayna savaşı sırasında bölgesel bağlantısallığın, güvenilir ve sürdürülebilir ulaştırma koridorlarının ve mal tedarikinin öneminin artması nedeniyle gündemde yer alan bu Anlaşmanın önem kazandığı,

Kazakistan’ın da desteklediği Hazar geçişli Doğu-Batı Orta Koridoru’nun stratejik öneminin daha da arttığı ve bu Anlaşmayla kombine taşımacılığın teşvik edilmesine, Türkiye-Kazakistan arasındaki kara yolu taşımacılığının, demir yolu ve deniz yolu gibi sürdürülebilir diğer taşımacılık yöntemleriyle desteklenmesine ve çeşitlendirilmesine, Asya’da üretilen malların Orta Asya, Hazar bölgesi, Kafkasya üzerinden ülkemize veya Avrupa’ya ulaştırılmasına ve Türkiye’nin doğu-batı güzergâhında bağlantısallık rolünün güçlendirilmesine katkı sağlanacağı ve Anlaşma ile daha fonksiyonel bir ulaştırma ağının ortaya konulacağı,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3074

Anlaşmadaki temel unsurlardan bir tanesinin de kalıcı bir karma komisyon kurulması olduğu ve bu unsurun eşgüdüm sağlanması bakımından gümrükleme, yükleme, ulaştırmanın her bir aşamasında zamandan kazanma ve işlevsellik sağlama amacına dönük bir çerçeve sunduğu, ifade edilmiş;

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürü Murat Baştor tarafından;

Azerbaycan, Türkmenistan ve Özbekistan ile daha önce imzalanan Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasına müteakip benzer bir anlaşmanın da Orta Asya'da önemli bir son varış ve transit ülkesi olan Kazakistan ile de imzalanması amacıyla Bakanlık tarafından hazırlanan taslak anlaşmanın Kasım 2015 tarihinde Kazak makamlarına iletildiği ve sonrasında Türkiye Kazakistan Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması'yla ilk tur müzakerelerinin 25-26 Ekim 2016 tarihlerinde Astana'da gerçekleştirildiği,

Sonraki süreçte, 10-11 Mayıs 2018 tarihlerinde de Ankara'da yapılan ikinci tur toplantılarıyla anlaşmaya nihai şeklin verildiği ve sonraki yıllarda da taslağın İngilizce metninde yapılan revizyonlarla birlikte en son hâlinin Ankara'da 10 Mayıs 2022 tarihinde imzalandığı,

Bu Anlaşmayla Azerbaycan, Türkmenistan, Gürcistan, Ukrayna, Özbekistan, Belarus ve Moldova'dan sonra da Kazakistan'ın, kombine taşımacılık anlaşması yapılan 8'inci ülke olarak kayıtlara geçtiği,

Anlaşma ile uluslararası normlar uyarınca akit tarafların kombine taşımacılık operasyonlarında kullanılan yük trenlerinin sınır geçiş sürelerinin kısaltılması için karşılıklı çaba göstereceği,

Ro-Ro ve tren ferisi taşımacılığının kolaylaştırılması amacıyla tarafların Hazar Denizinde düzenli Ro-Ro ve tren ferisi seferlerinin gerçekleştirilmesi için birlikte çalışacağı,

Kombine yük taşımacılığının teşviki amacıyla tarafların özellikle Hazar geçişinde kombine taşımacılık hizmetlerini kullanan araçlarla ilgili kara yolu taşıtlarının teşvik edilmesine yönelik kolaylaştırıcı belgeler, geçiş belgesi, muafiyet, yol kullanım ücretleri gibi karşılıklı olarak birtakım indirimler sağlanacağı,

Kombine taşımacılık konusunda Türk ve Kazak tarafından iki Bakanlık yetkililerinin karşılıklı deneyim ve bilgi alışverişinde bulunabileceği,

Karma komisyon kurularak; ülkemiz ile Kazakistan arasında kombine taşımacılık çözümlerini tartışmak ve iki ülke arasında ticareti intermodal çözümlerle daha da artırmak amacıyla daimî bir platform oluşturulacağı,

ifade edilmiş;

Komisyon üyesi tarafından;

Karma komisyonun nasıl ve kimlerden oluşturulacağı hususunda yöneltilen soruya cevaben Dışişleri Bakan Yardımcısı tarafından;

Diğer alanlarda, özellikle kara taşımacılığı anlamında da uluslararası partner ülkelerle yapılan komisyonlara benzer intermodal kombine taşımacılıkta da taraflarla birlikte bir komisyonun oluşturulduğu,

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının özellikle demir yolu, deniz yolu ve kara yolu ile ilgili kurumlarıyla ve yine Ticaret Bakanlığındaki ilgili birimlerle birlikte, karşı ülkenin de aynı muadil kurumlarıyla bu komisyonun oluşturulacağı,

Komisyonun taşımacılıkta yaşanan problemlerin etraflıca tartışıldığı, sorunların ele alınabileceği bir yer haline geleceği,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, İstanbul Milletvekili Hasan Turan ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Antalya	İzmir
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Tulay Hatunoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>
Adana	Ankara	Ankara
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Ahmet Kamil Erozan</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Aydın	Bursa	Bursa
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Derya Bakbak</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>
Eskişehir	Gaziantep	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Zafer Sırakaya</i>	<i>Hasan Turan</i>	<i>Niyazi Güneş</i>
İstanbul	İstanbul	Karabük
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	
<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Gülistan Kılıç Koçyiğit</i>	
Kayseri	Muş	
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

2/4649 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ne Şerhimiz:

Uluslararası taşımacılık sektörünü ilgilendiren bu anlaşmadan bağımsız olarak Kazakistan'da son yıllarda Türkiyeli işçilere yönelik kesintisiz bir şiddet ve baskı uygulandığına ilişkin milletvekillerimize çok sayıda şikayet ve acil yardım talebi gelmekle birlikte, bu olumsuzluklar karşısında Kazakistan resmi makamlarının bu saldırılara karşı yeterli önlemleri almadığı gözlemlenmişti.

Haziran 2021'de Aktau'da Kazakistanlı bir işçi ile Türkiyeli bir işçi arasındaki kavga sonrasında şantiyede bulunan yüzlerce Türkiyeli işçi saldırıya uğradı ve bir haftayı aşkın süre boyunca abluka altında kaldılar. Fiziki ve psikolojik saldırılar ardından Türkiyeli işçiler, Kazakistan'ı terk etmek zorunda kaldılar. Kazakistan makamları saldırıları gerçekleştiren tek bir Kazak'ı gözaltına almadı.

2006'da da Kazakistan'ın Tengiz bölgesinde 400'ü aşkın Türkiyeli işçi darp edildi ve bazıları çırılçıplak soyularak işkence görmüştü. Bu olay sonrasında da bir tek Kazak tutuklanmadı. Ayrıca çok sayıda Türkiyeli tır şoförünün Kazakistan'da tehdit, gasp ve fiziki şiddete maruz kalmasına rağmen bu suçların faillerine yönelik Kazakistan makamlarından caydırıcı bir önlem alınmadığı bilinmektedir.

Yabancılar için Kazakistan'ın son derece tehlikeli bir bölge olmasından dolayı, Kazakistan'da işleyen adil bir hukuk sistemi ve güvenlik garantileri sağlanana kadar bu tür ticari anlaşmaların yapılmamasından yanayız. İşçilerin can güvenliğini gözetmeyen hiçbir uluslararası anlaşmaya parti olarak onay veremeyiz ve bu nedenle söz konusu anlaşmaya şerh düşüyoruz.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Muş

06.12.2022
Tulay Hatmoğulları Oruç
Adana

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ULUSLARARASI KOMBİNE
YÜK TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ULUSLARARASI KOMBİNE
YÜK TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
ULUSLARARASI KOMBİNE YÜK TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Akit Taraflar" olarak anılacaktır),

Uluslararası yük taşımacılığının intermodal çözümlerle kolaylaştırılması arzusuyla;

Türkiye Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti arasındaki yük taşımacılığı hacmindeki artış göz önüne alarak,

Avrupa, Baltık Bölgesi, Karadeniz Havzası, Orta Doğu ve Kafkasya arasında taşımacılık ağlarının entegrasyonunu hedefleyerek,

Tarihi İpek Yolunu canlandırmak arzusuyla ve Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu hattı vasıtasıyla Türkiye ve Kazakistan'ı bağlayan Doğu-Batı Hazar Geçişli Orta Koridorun iyileştirilmesini hedefleyerek,

Sosyal, ekonomik ve çevresel faydalar ile alternatif çözümler sunmak maksadıyla karayolunun yanı sıra çağdaş demiryolu ve denizyolu taşımacılık sistemlerinin geliştirilmesinin gerekliliğinin farkında olarak;

Kombine taşımacılık sisteminin uluslararası yük taşımacılığını kolaylaştıracak yüksek potansiyele ve kapasiteye sahip olduğuna inanarak aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

Madde 1
Kapsam

(1) İşbu Anlaşma, Akit Taraflardan birinin ülkesinde kayıtlı taşımacılar tarafından, demiryolu, denizyolu ve/veya karayolu ile Akit Taraf devletlerinin ülkeleri arasında yapılacak veya Akit Tarafların biri veya her ikisinin ülkeleri üzerinden transit olarak gerçekleştirilecek uluslararası kombine yük taşımacılığını içerecektir.

(2) İşbu Anlaşma, Akit Tarafların taraf oldukları diğer antlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

Madde 2
Tanımlar

İşbu Anlaşma'nın amaçları açısından:

1) **İntermodal taşımacılık**- Yükleme birimine istiflenmiş eşyanın göndericiden alıcıya farklı taşıma türlerinin ardışık olarak kullanımıyla aktarılmasıdır.

2) **Kombine taşımacılık**- Taşımacılığın büyük bölümünün demiryolu veya denizyolu ile gerçekleştirildiği ve başlangıç ve/veya bitiş ayaklarında karayolunun olabildiğince kısa kullanıldığı intermodal yük taşımacılığıdır.

3) **Karayolu yük taşıma**- Akit Taraf ülkelerinden birinin topraklarında kayıtlı olan ve karayolu yük taşımalarına münhasıran kullanılan motorlu taşıt veya karayolu taşıt kombinasyonudur (motorlu taşıtın kayıtlı olduğu römorklu, yarı römorklu karayolu taşıtları).

4) **İntermodal/Kombine taşımacılık yükleme birimi**- Kombine taşımacılık için uygun konteyner, takas gövdesi (swap body), yarı römork/römork veya karayolu yük taşıtlarıdır.

5) **Kombine yük terminali**- Taşımacılık türleri arasında intermodal/kombine taşımacılık yükleme birimlerinin aktarılması ve depolanması için donatılmış yerdir.

6) **Kombine yük terminaline/terminalinden yapılacak olan taşımacılık**- İntermodal/kombine taşımacılık yükleme biriminin sınır geçiş noktasından veya Akit Tarafların herhangi birinin ülkesindeki sevk noktasından güzergâh üzerindeki en yakın demiryolu terminaline

veya deniz limanına olan seferi; bir demiryolu terminalinden veya deniz limanından güzergâh üzerindeki en yakın sınır geçiş noktasına veya nihai varış noktasına yapılan karayolu seferidir.

7) **Refakatli kombine taşımacılık**- sürücü tarafından refakat edilen karayolu yük taşıtlarının, diğer taşımacılık türü araçları kullanılarak taşınmasıdır (örneğin tren veya feribot).

8) **Refakatsiz kombine taşımacılık**- sürücü tarafından refakat edilmeyen karayolu yük taşıtlarının, diğer taşımacılık türü araçları kullanılarak taşınması (örneğin feribot veya konteynerler ve takas gövdelerinin (swap body) birkaç taşımacılık türüyle taşınmasıdır.

9) **Özel İzin**- Taşımanın gerçekleştirildiği Akit Taraf ülkesi topraklarındaki ulusal mevzuata uygun olarak büyük boyutlu, ağır yük taşıtlarıyla ve karayoluyla tehlikeli yükün taşınmasında taşımacıya yetki tanıyan belgedir.

10) **Karma Komisyon**- Bu Anlaşma'nın 9. Maddesi hükümlerine uygun olarak tesis edilen "Uluslararası Kombine Taşımacılık Karma Komisyonu" dur.

11) **Taşımacı**- Akit Tarafların yasalarına, düzenlemelerine ve kurallarına uygun olarak kiralarak, bedelini ödeyerek veya leasing yoluyla intermodal/kombine taşımacılık yüklemeye birimini taşımaya yetkili herhangi bir gerçek veya tüzel kişidir.

12) **Yükleme Gabarisi**- Köprüler, tüneller ve diğer yapılarda güvenli geçişi sağlamak amacıyla, demiryolu araçları için Akit Taraflarca belirlenmiş olan azami yükseklik ve genişliktir.

Madde 3 Yetkili Merciler

(1) Bu Anlaşmada, Akit Tarafların yetkili mercileri şunlardır:

- Türkiye tarafından, "Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı"
- Kazakistan tarafından, "Sanayi ve Altyapı Gelişim Bakanlığı"

(2) Yetkili Makamların isimleri ve işlevleriyle ilgili herhangi bir değişiklik olması halinde Akit Taraflar, diplomatik kanallar aracılığıyla gerekli bildirimleri yapacaklardır. Bu değişiklikler, işbu Anlaşmanın sürekliliği veya yerine getirilmesinde herhangi bir değişikliğe yol açmayacaktır.

Madde 4 Refakatli Kombine Taşımacılık

(1) Sınır geçişlerinden veya Akit Taraf ülkelerinden birinin hudutları içinde bulunan yüklemeye terminaline kadar kayıtlı taşıtlarla yapılan yük taşıma faaliyetleri kesintisiz gerçekleştirilecektir.

(2) Akit Taraflar, uluslararası normlara uygun olarak, yük trenlerinin sınır geçiş noktalarında beklemeye süresinin mümkün olduğu kadar asgariye indirilmesini garantilemek için çaba göstereceklerdir.

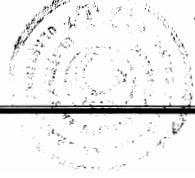
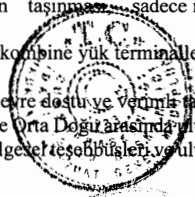
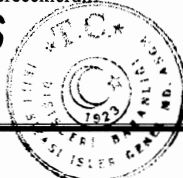
Madde 5 Refakatsiz Kombine Taşımacılık

(1) Akit Taraflardan birinin topraklarında bulunan iki kombine yük terminali arasındaki intermodal / kombine taşımacılık yüklemeye biriminin sadece ilgili Akit Tarafa kayıtlı araçlarla gerçekleştirilecektir.

(2) Bu tür taşımacılık faaliyetlerinin kullanımına hasredilen kombine yük terminaleri Karma Komisyon toplantılarında belirlenir ve listelenir.

(3) Akit taraflar, yükleri karayolundan daha sürdürülebilir, çevre dostu ve verimli taşımacılık türlerine kaydırma girişiminde, Avrupa, Baltık Bölgesi, Karadeniz ve Orta Doğu arasında uluslararası ticareti arttırmak için blok konteyner tren operasyonları geliştiren bölgesel teşebbüsleri ve uluslararası projeleri teşvik etmek için gereken çabayı göstereceklerdir.

6

B.Ş.
2

Madde 6
Sınır Geçişleri

- (1) Akit Taraflardan birinin ülkesine giriş veya ülkesinden çıkışı yaparken yüklerin kombine taşımacılığını gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişiler ile araçlar, taşınan yüklerle birlikte, ilgili Akit Tarafın ulusal mevzuat hükümlerine uygun olarak, kontrol edilecektir.
- (2) Taşımacı veya hizmet sağlayıcı ve ilgili personeli Akit Tarafların mevzuat ve talimatlarına uygun hareket edeceklerdir.

Madde 7
Kombine Yük Taşımacılığının Teşviki

- (1) Akit Taraflar, özellikle uluslararası blok konteyner treni ve Ro-La operasyonları için ülkelerinin topraklarını bağlayan demiryolu hatlarında yeterli bağlantı ve transit hizmetlerini sağlayacaklardır.
- (2) Her bir Taraf, refakatsiz taşımacılık faaliyetlerine yönelik gümrük muamelelerini mümkün olan en kısa sürede tamamlamaya çalışacaktır.
- (3) Akit Taraflar, trenlerin sınır geçişlerinde karşılıklı işletilebilirlik koşullarını hızlandırmak amacıyla sınır bölgelerinde yeterli tesis ve diğer ilgili donatımı sağlayacaklardır.

Madde 8
Ro-Ro ve Tren-Feri Taşımacılığının Kolaylaştırılması

- (1) Akit Taraflar, limanlar üzerinden, uluslararası doğrudan Ro-Ro ve Tren-Feri bağlantısı vasıtasıyla yüklerin taşınmasını sağlamak için Hazar Denizi'nde düzenli Ro-Ro ve Tren-Feri hizmetlerinin yerine getirilmesi için çaba göstereceklerdir.
- (2) Akit Taraflar, özellikle Konteyner, Ro-Ro ve Tren-Feri operasyonları için Akit Taraf ülkelerinin topraklarını bağlayan demiryolu hatlarında yeterli bağlantı ve transit hizmetlerini sağlayacaklardır.
- (3) İhtiyaç halinde; güzergâh boyunca kesintisiz taşımacılık zincirini sağlamak amacıyla, Akit Taraflar kombine taşımacılık hizmetlerinin verimli ve uygun bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak için birbirlerine yardımcı olacaktır.

Madde 9
İşbirliği ve Karma Komisyon

- (1) Akit Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması için yetkili merciler arasında karşılıklı bilgi paylaşımı sağlayacaklardır.
- (2) Akit Taraflar, kombine taşımacılık alanında, özellikle lojistik merkezler/kombine yük terminalleri/kuru limanlar konularında uzmanlık ve teknik deneyim alışverişinde bulunacaklardır. Bu çerçevede, Taraflar, gerektiğinde, çalışanlarının kombine taşımacılık konularına yönelik bilgilerinin artırılması amacıyla eğitim oturumları, seminerler ve çalıştaylar düzenlemeye karar vermişlerdir.
- (3) Bu Anlaşmanın uygulanmasına yönelik tüm sorunlarla iştigal etmek üzere iki Akit Taraf temsilcilerinden müteşkil bir Karma Komisyon kurulacaktır. Bu Komisyon, kombine taşımacılık sektör temsilcilerinin de yer aldığı iki Akit Tarafın Hükümet yetkililerinden oluşur.
- (4) İlk Karma Komisyon toplantısının kesin tarihi ve yeri, bu Anlaşma yürürlüğe girdikten sonra, diplomatik kanallar vasıtasıyla belirlenecektir. Karma Komisyon, Akit Tarafın ülkelerinde sırayla toplanacaktır. Karma Komisyon toplantılarında tartışılacak ilgili Tarafa hazırlanan gündem diğer Akit Tarafa toplantıdan en az iki (2) hafta önce iletilecektir.
- (5) Kombine taşımacılığı geliştirmek ve teşvik etmek amacıyla, Karma Komisyon'da, Akit Taraflar, karşılıklı anlayış temelinde, Kombine taşımacılık hizmetlerini kolaylaştıran her türlü belgeyi üreteceklerdir.

(6) Karma Komisyon, işbu Anlaşmanın yürütülmesi ve uygulanmasının yanı sıra, kombine taşımacılık alanında sorunların tartışılmasından ve çözümlenmesinden sorumlu olacaktır. Karma Komisyon işbu Anlaşmanın herhangi bir Maddesinde değişiklik veya eklemeler yapılmasıyla ilgili teklif ileri sürebilir.

Madde 10 **İhlaller**

(1) Taşımacılık hizmetlerini gerçekleştiren bir taşımacı/kişi olması durumunda, ihlalin gerçekleştiği Akit Taraf ülkesinin yetkili mercileri, diğer Akit Tarafın ülkesinde yürürlükte olan ulusal mevzuatı ihlal eden veya işbu Anlaşmanın hükümlerini ihlal eden üye veya çalışanlarına yönelik olarak aşağıdaki önlemleri alabilir:

1) İlgili taşımacıyı, yürürlükte olan ulusal mevzuatın hükümlerine uymanın gerekliliği hususunda uyarmak;

2) Taşımacı veya hizmet sağlayıcısı tarafından ağır ihlal yapılması durumunda, ilgili taşımacının yetki belgesini askıya almak veya ilgili taşımacının taşımacılık operasyonlarını gerçekleştirmesini yasaklamak.

(2) Akit Tarafların yetkili mercileri ihlale ilişkin alınan önlemler hakkında birbirlerini bilgilendireceklerdir.

(3) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkra hükümleri, ihlalin gerçekleştiği ülkenin ulusal mevzuatının uygulanmasını engellemeyecektir.

Madde 11 **Bilgilerin Muhafazası**

(1) Akit Taraflar, resmi istatistikî bilgi ve raporlar hariç, işbu Anlaşmanın kapsamında olan tüm veri ve bilginin üçüncü taraflarla izinsiz paylaşılmaması hususunda mutabakata varmışlardır.

(2) Adli ve idari davalara konu olacak, suç ve soruşturma ile ilgili her türlü delil ve kanıtlar Hükümet kurumlarına, savcılık ve mahkemelere sunulabilir. İşbu Anlaşmanın kapsamında olan tüm veri ve bilginin paylaşılması, Akit Tarafların yetkili mercilerinin yazılı iznine tabii olacaktır.

Madde 12 **Mücbir Sebep**

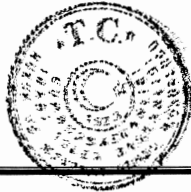
(1) Akit Taraflar, olağanüstü durumlarda veya kombine yük taşımacılığının on iki (12) saatten fazla kesintiye uğraması durumunda, her türlü acil ortak eylemde bulunmayı kabul eder.

Madde 13 **Ulusal Mevzuata Uygunluk**

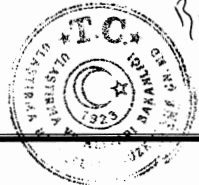
(1) Her bir Akit Tarafın ülkesinde taşıma faaliyeti gerçekleştiren taşımacılar ve taşıma personeli, ilgili ülkenin ulusal mevzuatına uyacaktır.

(2) İşbu Anlaşmanın hükümleri Akit Tarafların ülkelerinin ulusal güvenliğine zarar verebilecek transit taşımaların sınırlanmasıyla ilgili önlemlerin alınmasını engellemez.

(3) Bu tür önlemler alındığı takdirde, ilgili Akit Taraf, önlemlerin içeriği, uygulama tarihi ve süresi ile ilgili, resmi yazışma yoluyla, diğer Akit Tarafı bilgilendirecektir.

§

4

Madde 14
Anlaşmazlıkların Çözümü

(1) İşbu Anlaşmanın yorumu ve uygulanması ile ilgili Akit Taraflar arasında oluşabilecek farklılıklar, görüşmeler ve müzakereler yoluyla dostane bir şekilde çözülecektir.

Madde 15
Tadiller

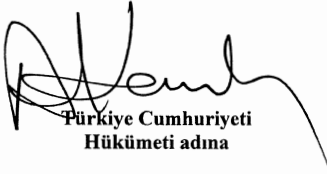
(1) İşbu Anlaşma, Akit Tarafların karşılıklı yazılı onayı ile herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, 16. Maddede öngörülen aynı yasal prosedür uyarınca yürürlüğe girecektir.

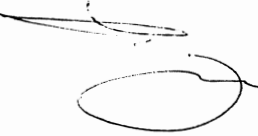
Madde 16
Yürürlüğe Girme, Yürürlük Süresi ve Fesih

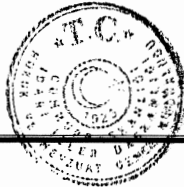
(1) İşbu Anlaşma, süresiz olarak imzalanır. Taraflar, diplomatik kanallar aracılığıyla, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç hukuk prosedürlerinin tamamlanması hususunda birbirlerini bilgilendireceklerdir. Bu Anlaşma, son yazılı bildirim alındığı tarihten itibaren otuz (30) takvim günü sonra yürürlüğe girecektir.

(2) Akit Taraflar, bu Anlaşmayı diplomatik kanallar vasıtasıyla yazılı bildirim ile feshedebilir. Anlaşma, fesih bildiriminin alındığı tarihten itibaren yüz seksen (180) takvim günü sonra yürürlükten kalkacaktır.

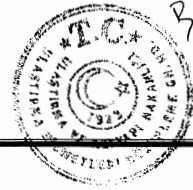
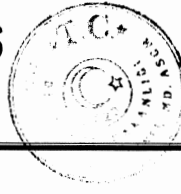
İşbu Anlaşma, Ankara'da 10 Mayıs 2022 tarihinde Türkçe, Kazakça, Rusça ve İngilizce dillerinde, ikişer asıl nüsha halinde bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Bu Anlaşmanın nüshalarında uyumsuzluk olması halinde, taraflar İngilizce nüshaya atıfta bulunur.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına

Kazakistan Cumhuriyeti
Hükümeti adına

§

B.Y.
5

TBMM Basımevi - 2022